Michael Connelly

PÁTÝ SVĚDEK

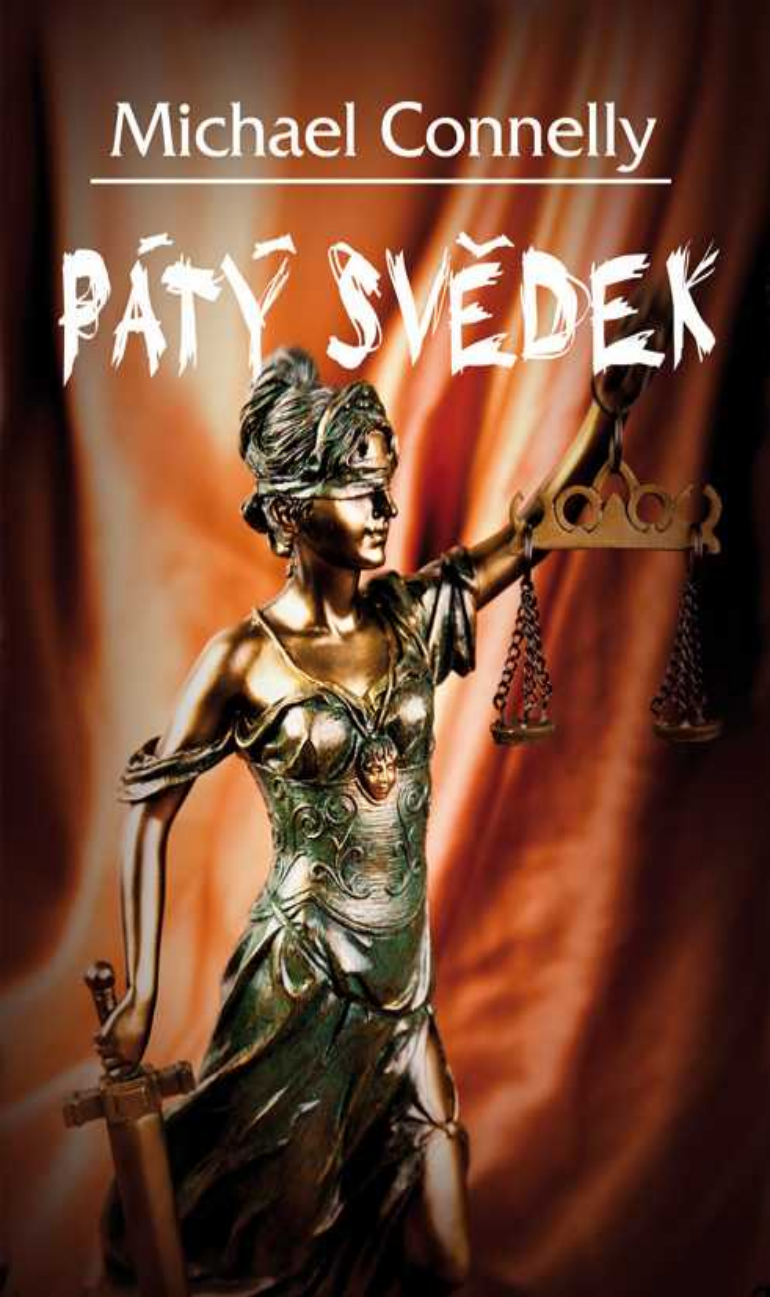

Michael Connelly

PÁTÝ SVĚDEK

2012

DOMINO

Copyright © 2011 by Hieronymus, Inc.
Translation © 2012 by Jiří Kobělka
Cover design © 2012 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE FIFTH WITNESS,
vydaného nakladatelstvím Little, Brown and Company, New York 2011,
přeložil Jiří Kobělka
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Alice Chocholoušková
Korektura: Hana Bončková
Technický redaktor: Martin Pěch
Sazba: ≋ Dušan Žárský
Obálka: Marek Šebesta
Vydání druhé, v elektronické podobě první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v květnu 2012

ISBN 978-80-7303-741-3

Tato kniha je pro Dennise Wojciechowského.

Mnohokrát díky.

DÍL JEDNA

KOUZELNÉ ZAKLÍNADLO

1

Paní Penová se na mě podívala přes sedadlo a zvedla ruce v prosebném gestu. Mluvila se silným přízvukem a angličtinu zřejmě zvolila jen proto, aby mě její závěrečná prosba bezprostředněji oslovila.

„Prosím, vy pomůžete mi, pane Mickey?“

Pohlédl jsem na Rojase, který seděl na předním sedadle otočený čelem k nám, ačkoliv jsem nepotřeboval, aby mi tlumočil. A pak jsem se podíval za paní Penovou, přes její rameno z okna na dům, který si tak zoufale chtěla udržet. Byl to třípokojový baráček se světle růžovou fasádou, drátěným plotem a neupraveným pozemkem. Na betonovém schůdku před hlavním vchodem bylo nastříkané graffiti, z něhož se dala rozluštit jen číslovka 13. Nebyla to adresa. Bylo to vymezení teritoria.

Nakonec jsem přesunul pohled na paní Penovou. Bylo jí čtyřicet čtyři let a měla v sobě jakousi sešlou krásu. Vychovávala jako svobodná matka tři dospívající syny a už devět měsíců nesplácela hypotéku. Banka proto na dům uplatnila zástavní právo a chystala se jí ho přímo pod nosem prodat.

Dražba se měla konat za tři dny. Bylo přitom úplně jedno, že nemovitost nemá velkou hodnotu nebo že stojí v jižním Los Angeles, ve čtvrti prolezlé gangy. Někdo si dům koupí a paní Penová se z majitelky stane nájemnicí – tedy pokud ji nový majitel nenechá vystěhovat. Paní Penová se léta spoléhala na ochranu gangu Florencia 13. Časy se však změnily. Žádná příslušnost ke gangu už jí pomoci nemohla. Potřebovala právníka. Potřebovala mě.

„Řekni jí, že udělám všechno, co bude v mých silách,“ odpověděl jsem. „Řekni jí, že jsem si naprosto jistý, že se mi podaří zastavit dražbu a napadnout platnost propadnutí hypotéky. Při-

nejmenším se tím všechno zpomalí. A my získáme čas vymyslet dlouhodobý plán. A třeba ji i postavit zpátky na nohy."

Přikývl jsem a počkal, až Rojas moje slova přetlumočí. Využíval jsem ho jako řidiče a tlumočníka od chvíle, co jsem si koupil reklamní prostor v hispánských rádiích.

V kapse jsem ucítil vibrace mobilního telefonu. Moje stehno je identifikovalo jako textovou zprávu, poněvadž hovor vibruje déle. Každopádně jsem telefon ignoroval. Když Rojas domluvil, pokračoval jsem dříve, než paní Penová stačila odpovědět.

„Musí pochopit, že tohle není řešení jejích problémů. Dokážu všechno pozdržet a můžeme s její bankou vyjednávat. Ale neslibuju jí, že o ten dům nepřijde. V jistém smyslu už o něj přišla. Já jí ho vrátím, ale pořád se bude muset vypořádat s bankou."

Rojas se pustil do tlumočení a rukou dělal gesta, která jsem já nedělal. Pravdou bylo, že paní Penová nakonec stejně bude muset pryč. Jediná otázka zněla, jak daleko bude chtít, abych zašel. Osobní bankrot by prodloužil její obranu proti zabavení domu o další rok. Tohle rozhodnutí však nemusela dělat hned.

„A teď jí řekni, že taky budu muset dostat za svou práci zaplaceno. Nastiň jí harmonogram. Tisíc dolarů předem a pak měsíční splátky."

„Jak vysoká splátka a jak dlouho?"

Znovu jsem se podíval z okna na dům. Paní Penová mě zvala dovnitř, ale já jsem se s ní raději sešel v autě. V téhle čtvrti se často střílelo z projíždějících aut, ovšem já seděl ve svém Lincolnu Town Car BPS. Zkratka BPS přitom znamenala „sérii s balistickou ochranou". Tenhle vůz jsem koupil od vdovy po zavražděném vymahači sinalojského kartelu. Dveře byly pancéřované a okna se skládala ze tří vrstev laminovaného skla. Byla neprůstřelná, narozdíl od oken v růžovém domě paní Penové. Z osudu sinalojského vymahače jsem si vzal ponaučení, že pokud to není nutné, je lepší z tohohle auta nevystupovat.

Paní Penová mi již dříve vysvětlila, že splátka hypotéky, kterou před devíti měsíci přestala platit, činila sedm set dolarů měsíčně. Bylo jasné, že během mého angažmá v případu splácení neobnoví. Dokud jsem držel banku v bezpečné vzdálenosti, měla

paní Penová splátkové prázdniny, takže se na ní daly vydělat peníze.

„Řekněme dvě stě padesát měsíčně. Dám jí sníženou sazbu. Jasně jí vysvětli, že má ode mě slevu a že se v žádném případě nesmí opozdit se splátkami. Přijímáme i kreditní karty, jestli nějakou má. Ale musí na ní být šťáva a platnost nesmí vypršet dřív než v roce 2012."

Rojas to přetlumočil a opět přitom použil víc gest a mnohem víc slov než já. Vytáhl jsem telefon a podíval se na displej. Textová zpráva byla od Lorny Taylorové.

CO NEJDŘÍV MI ZAVOLEJ.

Po schůzce s klientkou jsem se s ní měl spojit. Typická advokátní kancelář by měla office manažerku a recepční. Já však měl místo kanceláře zadní sedadlo lincolnu, a tak Lorna vyřizovala pracovní záležitosti a telefonáty ve svém družstevním bytě v západním Hollywoodu, kde bydlela s mým hlavním vyšetřovatelem.

Moje matka se narodila v Mexiku a já jejímu rodnému jazyku rozuměl víc, než jsem dával najevo. Takže když paní Penová odpověděla, věděl jsem, co říká – přinejmenším jsem pochopil podstatu. Přesto jsem si nechal její slova od Rojase přetlumočit. Slíbila, že hned zajde do domu pro tisíc dolarů a pak bude svědomitě posílat měsíční splátky. Mně, ne bance. Spočítal jsem si, že pokud se mi podaří prodloužit její pobyt v domě o rok, vydělám celkem čtyři tisíce. Za práci, kterou to obnášelo, to nebylo špatné. S paní Penovou se už pravděpodobně nikdy neuvidím. Napadnu platnost propadnutí hypotéky a budu hrát o čas. Byla naděje, že ani nebudu muset vystoupit u soudu. Veškerou soudní pochůzkařinu za mě vyřídí moje mladá společnice. Paní Penová bude spokojená a já taky. Nakonec ovšem kladivo dopadne. Vždycky to tak skončí.

Pomyslel jsem si, že s tímhle případem se dá pracovat, přestože mi paní Penová jako klientka nebyla sympatická. Většina mých klientů přestane bance platit, když přijde o práci nebo je postihne katastrofální zdravotní problém. Paní Penová přestala

splácet, když její tři synové putovali do vězení za prodej drog a jejich týdenní finanční podpora náhle vyschla. Tenhle příběh v člověku nevyvolával mnoho soucitu. Banka však rozhodně nejednala v rukavičkách. Vyhledal jsem si spis paní Penové na internetu. Bylo to tam všechno: záznam o obeslání výzev k platbě a pak uplatnění zástavního práva a prohlášení hypotéky za propadlou. Jenže paní Penová tvrdila, že žádné výzvy k platbě nedostala. A já jsem jí věřil. Soudní doručovatelé se v téhle čtvrti rozhodně nepohybovali bez rizika. Předpokládal jsem tedy, že obsílky z banky skončily někde v popelnici a doručovatel jednoduše zalhal, že je doručil. Kdyby se mi to podařilo dokázat, měl bych hůl, s níž bych mohl banku od paní Penové odehnat.

Taková měla být moje obhajoba. Tu ubohou ženu nikdy nikdo řádně neupozornil, jaké jí hrozí nebezpečí. Banka jí využila, nechala její hypotéku propadnout, aniž jí dala příležitost doplatit dlužnou částku, a soud by měl bance za takové jednání vyčinit.

„Dobrá, takže jsme dohodnutí," řekl jsem. „Řekni jí, ať zajde pro ty peníze, a já zatím vytisknu smlouvu a stvrzenku. Začneme na tom dělat hned dneska."

Usmál jsem se a kývl na paní Penovou. Rojas moje slova přetlumočil, vyskočil z auta, obešel ho a otevřel mé nové klientce dveře.

Když paní Penová vysedla, otevřel jsem si v notebooku vzor smlouvy ve španělštině a doplnil do něj příslušná jména a čísla. Dokument jsem uložil a poslal ho do tiskárny, která stála na pultíku s elektronikou na sedadle spolujezdce. Poté jsem vyplnil stvrzenku, podle níž měla obdržená částka putovat na můj klientský svěřenský účet. Všechno bylo čisté jako lilie. Jako vždycky. Kalifornskou advokátní komoru bylo lepší nepouštět si k tělu. I když jsem jezdil v neprůstřelném autě, nejvíc na pozoru jsem se měl právě před komorou.

Advokátní kancelář Michael Haller a partneři měla za sebou nelehký rok. Obhajoba v trestněprávních případech ve městě stiženém recesí prakticky vymizela. Zločinnost samozřejmě nikoliv. V Los Angeles zločin vzkvétal bez ohledu na stav ekonomiky. Solventních klientů však bylo jako šafránu. Zdálo se, že na advo-

káta už nikdo nemá peníze. Na Úřadu veřejných obhájců nevěděli, kam dřív skočit, zatímco lidi jako já málem umírali hlady.

Měl jsem výlohy a čtrnáctiletou dceru na soukromé škole, která při každém rozhovoru o vysokoškolském studiu začala mluvit o Jihokalifornské univerzitě. Musel jsem něco podniknout, a tak jsem udělal to, co bych dříve pokládal za nemyslitelné. Dal jsem se na občanské právo. A jedinou oblastí v celé advokacii, která vzkvétala, bylo hypoteční právo. Absolvoval jsem tedy v komoře několik seminářů, rychle si všechno nastudoval a vyrukoval s novými inzeráty ve dvou jazycích. Založil jsem pár webových stránek a začal od okresního úřadu skupovat seznamy návrhů na propadnutí hypotéky. Takhle jsem získal jako klientku i paní Penovou. Přímým oslovením. Její jméno figurovalo na seznamu, a tak jsem jí napsal běžný dopis, v němž jsem jí ve španělštině nabídl své služby. Paní Penová mi později sdělila, že než můj dopis dostala, vůbec o propadnutí hypotéky nevěděla.

Říká se, že když se člověk opravdu snaží, úspěch se dostaví. V mém případě to byla pravda. Začínal jsem mít víc práce, než jsem dokázal zvládnout – po dnešní schůzce s paní Penovou mě čekalo ještě šest dalších jednání –, a dokonce jsem do advokátní kanceláře Michael Haller a partneři musel vůbec poprvé najmout skutečného partnera. Celostátní epidemie propadlých hypoték slábla, ale v žádném případě neustávala. V okrese Los Angeles mě tohle koryto mohlo živit ještě hezkých pár let.

Jednotlivé případy mi vynášely jen kolem čtyř až pěti tisíc za kus, ale v tomto období svého profesního života jsem upřednostňoval kvantitu před kvalitou. V danou chvíli jsem měl v portfoliu víc než devadesát klientů s propadlou hypotékou. Moje dcera rozhodně mohla na Jihokalifornskou univerzitu pomýšlet i nadále. Dokonce mohla začít uvažovat o magisterském studiu.

Někteří lidé se domnívali, že i já jsem součást problému – že jen pomáhám holotě načas přechytračit systém, čímž oddaluji celkové hospodářské zotavení. Na některé moje klienty tento popis dozajista seděl. Většinu z nich jsem však já osobně pokládal za několikanásobné oběti. Nejdřív se nechali podfouknout americkým snem o vlastnictví domu a uvázali si na krk hypotéky, o které správně ani neměli žádat. A pak se stali oběťmi znovu,

když bublina praskla a bezskrupulózní věřitelé se připojili k hromadnému šílenství, začali jejich hypotéky prohlašovat za propadlé a bez milosti je zadupávali do země. Většina těchto kdysi hrdých majitelů domů neměla proti razantním hypotečním zákonům státu Kalifornie šanci. Banka nepotřebovala ani souhlas soudce, aby člověku zabavila dům. Finanční krasoduchové zastávali názor, že tohle je správná cesta. Nedívat se nalevo napravo. Čím dříve prý krize dosáhne dna, tím rychleji začne zotavení. Na to já říkám jediné: zkuste to vysvětlit paní Penové.

Podle jedné hypotézy šlo o součást spiknutí největších bank v zemi, jehož cílem bylo podkopat majetkové zákony, sabotovat soudnictví a vytvořit nekonečnou mašinerii hypoték, zástav a propadnutí majetku, ze kterých by banky profitovaly bez ohledu na to, zda klient splácí nebo ne. Já osobně jsem tento názor nezastával. Během svého krátkého působení v této oblasti práva jsem však zažil tolik predátorského a neetického chování ze strany takzvaných legitimních podnikatelů, že se mi začalo stýskat po staromódním trestním právu.

Rojas čekal před autem, až se paní Penová vrátí s penězi. Podíval jsem se na hodinky a všiml si, že přijedu pozdě na další schůzku – propadlou hypotéku na jeden komerční objekt v Comptonu. Snažil jsem se organizovat konzultace s novými klienty podle zeměpisné polohy, abych ušetřil čas, benzín a opotřebení auta. Dnes jsem obhospodařoval jižní cíp města, zatímco zítra jsem měl vyrazit do východního L. A. Dva dny v týdnu jsem seděl v autě a podepisoval smlouvy s novými klienty. Zbytek času jsem pracoval na případech.

„Hoďte sebou, paní Penová," řekl jsem sám pro sebe. „Musíme jet."

Rozhodl jsem se využít čekání telefonátem Lorně. Před třemi měsíci jsem si začal na mobilním telefonu blokovat číslo. Když jsem provozoval trestní právo, nikdy jsem to nedělal, ale v krásném novém světě hypotečního byznysu jsem obvykle nechtěl, aby lidé znali přímé číslo na mě. A to se týkalo nejen advokátů věřitelů, ale i mých klientů.

„Advokátní kancelář Michael Haller a partneři," řekla Lorna, když zvedla telefon. „Jak vám můžu…"

„To jsem já. Co se děje?“

„Mickey, musíš jet okamžitě na oddělení ve Van Nuys.“

V jejím hlase se ozývala značná naléhavost. Policejní oddělení ve Van Nuys představovalo hlavní stan losangeleské policie pro operace na rozlehlém území San Fernando Valley v severní části města.

„Dneska objíždím jižní čtvrti. Co se děje?“

„Mají tam Lisu Trammelovou. Volala mi.“

Lisa Trammelová byla klientka. Vlastně to byla moje vůbec první klientka s propadlou hypotékou. Zatím se mi podařilo prodloužit jí pobyt ve vlastním domě o osm měsíců a byl jsem přesvědčený, že dokážeme vydržet ještě nejméně rok, než vypustíme šrapnel v podobě osobního bankrotu. Lisa však propadala frustracím z domnělých křivd, které na ní byly spáchány, a nedala se uklidnit ani ovládnout. Dokonce neváhala pochodovat před pobočkou své hypoteční banky s transparentem osočujícím peněžní ústav z podvodných praktik a bezcitného chování. Nakonec jí banka musela nechat vystavit dočasný soudní zákaz styku.

„Porušila zákaz styku? Oni ji tam zadržují?“

„Zadržují ji za vraždu, Mickey.“

Něco takového jsem nečekal.

„Za vraždu? A kdo je oběť?“

„Prý ji viní z vraždy Mitchella Bonduranta.“

Znovu jsem se nadlouho odmlčel. Podíval jsem se z okénka a viděl, jak paní Penová vychází ze dveří. V ruce držela svazek bankovek.

„Dobrá, vezmi si telefon a přeorganizuj mi zbytek dnešních schůzek. A řekni Ciskovi, ať jede do Van Nuys. Sejdeme se tam.“

„Jasně. Nemám říct Bullocksové, ať vezme odpolední schůzky za tebe?“

„Bullocksová“ byla přezdívka, kterou jsme dali Jennifer Aronsonové, partnerce mé advokátní kanceláře. Přijali jsme ji jako absolventku Southwestern Law School – právnické fakulty sídlící v budově někdejšího obchodního domu Bullocks na Wilshire Boulevard.

„Ne, nechci, aby dělala vstupní rozhovory ona. Prostě mi je přelož na jindy. A poslyš: spis Trammelové mám, myslím, s se-

bou, ale seznam kontaktů je u tebe. Takže vypátrej její sestru. Lisa má syna. Pravděpodobně je ve škole a někdo ho bude muset vyzvednout, když teď Lisa nemůže."

Všechny klienty jsme nechali vyplnit rozsáhlý seznam kontaktů, protože někdy bylo obtížné sehnat je před soudním jednáním – nebo je přinutit, aby mi zaplatili.

„Začnu na tom dělat," řekla Lorna. „Hodně štěstí, Mickey."

„Tobě taky."

Zaklapl jsem telefon a přemýšlel o Lise Trammelové. Z nějakého důvodu mě nepřekvapovalo, že ji zatkli za vraždu muže, který se jí snažil sebrat dům. Tedy ne že bych si myslel, že to dojde až takhle daleko. To ani náhodou. Ale kdesi hluboko uvnitř jsem věděl, že se něco stane.

2

Rychle jsem převzal od paní Penové hotovost a dal jí stvrzenku. Oba jsme podepsali smlouvu a ona dostala jednu kopii. Vzal jsem si od ní číslo kreditní karty a ona mi slíbila, že dokud pro ni budu pracovat, zůstane na kartě dost peněz na to, aby jednou měsíčně přežila dvousetpadesátidolarové pouštění žilou. Poděkoval jsem jí, podal jí ruku a řekl Rojasovi, ať ji doprovodí zpátky ke dveřím.

Zatímco jsem čekal, otevřel jsem dálkovým ovladačem kufr a vystoupil z auta. Kufr lincolnu byl tak prostorný, že se do něj vešly tři lepenkové krabice na spisy a také všechny moje kancelářské potřeby. Ve třetí krabici jsem našel spis Lisy Trammelové a vytáhl ho. Zároveň jsem si vzal módní aktovku, kterou jsem používal pro návštěvy na policejních stanicích. Když jsem zavíral kufr, spatřil jsem na černém laku kapoty nastříkanou stříbrnou třináctku.

„Do prdele."

Rozhlédl jsem se. O kus dál, v předzahrádce jednoho z domů, se popelilo pár dětí, ale ty vypadaly na sprejery moc mladě. Kromě nich byla ulice opuštěná. Byl jsem zmatený. Nejenže jsem útok na své auto neslyšel ani neviděl, přestože k němu muselo dojít, když jsem uvnitř jednal s klientkou, ale navíc bylo teprve krátce po jedné a já věděl, že většina gangsterů vstává a začíná si užívat radostí dne až pozdě odpoledne. Vesměs to byli noční tvorové.

Vrátil jsem se se spisem k otevřeným dveřím. Všiml jsem si, že Rojas stojí na horním schodu a klábosí s paní Penovou. Hvízdl jsem a gestem mu naznačil, ať se vrátí do auta. Museli jsme jet.

Nasedl jsem do auta. Rojas mému sdělení porozuměl, přiběhl zpátky a naskočil do vozu.

„Do Comptonu?“ zeptal se.

„Ne, změna plánu. Musíme zajet do Van Nuys. Rychle.“

„Dobrá, šéfe.“

Rojas se odlepil od obrubníku a začal se vracet k dálnici 110. Do Van Nuys nevedla žádná přímá dálniční trasa. Museli jsme se vrátit po stodesítce do centra, tam se napojit na stojedničku a zamířit na sever. Nemohli jsme vyjíždět z horšího místa.

„Co ti u toho vchodu říkala?“ zeptal jsem se Rojase.

„Ptala se na vás.“

„Jak to myslíš?“

„Prý vypadáte, jako byste žádného tlumočníka nepotřeboval.“

Přikývl jsem. Tohle se mi stávalo často. Díky matčiným genům jsem vypadal spíš jako člověk z jižní strany hranice.

„A taky chtěla vědět, jestli jste ženatý, šéfe. Řekl jsem jí, že jo. Ale kdybyste se chtěl vrátit a jít do toho, tak máte možnost. Ale nejspíš by pak chtěla slevu na splátkách.“

„Díky, Rojasi,“ řekl jsem suše. „Ona už slevu má, ale budu si to pamatovat.“

Než jsem otevřel spis, vytáhl jsem telefon a nalistoval seznam kontaktů. Hledal jsem na detektivním oddělení ve Van Nuys někoho, kdo by se se mnou mohl podělit o informace. Nikoho jsem však nenašel. Do případu obvinění z vraždy jsem šel úplně naslepo. Což také nebyl ideální začátek.

Zaklapl jsem telefon, strčil ho do nabíječky a otevřel spis. Lisa Trammelová se stala mou klientkou poté, co odpověděla na obecný dopis, který jsem rozeslal majitelům všech domů s propadlou hypotékou. Předpokládal jsem, že nejsem v Los Angeles jediný advokát, který to udělal. Lisa však z nějakého důvodu nereagovala na jejich dopis, ale na můj.

Jako advokát se soukromou praxí si člověk může většinou své klienty vybírat. A někdy si vybere špatně. Lisa k takovým případům patřila. Dychtivě jsem se snažil rozjet nový směr své práce. Hledal jsem klienty, kteří jsou v tísni nebo jichž někdo využil. Lidi příliš naivní na to, aby znali svá práva nebo možnosti. Hledal jsem utlačované a měl jsem pocit, že jsem v Lise takového člověka našel. Navenek splňovala všechny podmínky. Hrozilo jí,

že přijde o dům, protože se na ni jako domino sesypala řada nepříznivých okolností, které nemohla nijak ovlivnit. A věřitel dal její případ bez váhání semlít ve vyvlastňovacím mlýnu, který nebral na nic ohledy, a dokonce sám porušoval pravidla. Podepsal jsem s Lisou smlouvu, dohodl s ní splátkový kalendář a začal za ni bojovat. Byl to dobrý případ a já z něj byl nadšený. Teprve pak se z Lisy stala obtížná klientka.

Lise Trammelové bylo pětatřicet let. Byla vdaná a měla devítiletého syna Tylera. Jejich dům stál na Melba Avenue ve Woodland Hills. Když v roce 2005 s manželem Jeffreym dům kupovali, učila společenské vědy na Grantově střední škole a Jeffrey prodával BMW v jednom autosalonu v Calabasasu.

Jejich čtyřpokojový dům byl v té době oceněn na 900 000 dolarů a oni si na něj vzali třičtvrtěmilionovou hypotéku. Trh byl tehdy silný, hypoték bylo habaděj a daly se snadno sehnat. Manželé Trammelovi využili služeb nezávislého hypotečního bankéře, ten rozeslal jejich žádost bankám a nakonec jim doporučil nízko úročený úvěr, který obnášel pouze splátky úroků a zaplacení celé jistiny po pěti letech. Úvěr se pak stal součástí investičního balíku hypoték a dvakrát změnil majitele, než konečně našel trvalý domov ve společnosti WestLand Financial, dceřiné společnosti losangeleské banky WestLand National se sídlem v Sherman Oaks.

Tříčlenné rodině se dařilo dobře až do chvíle, kdy se Jeff Trammel rozhodl, že už nechce být manželem a otcem. Pár měsíců před splatností jistiny ve výši 750 000 dolarů odešel z domu, svůj předváděcí vůz BMW M3 nechal stát na parkovišti před nádražím a úvěr nechal Lise.

Lisa Trammelová, které nyní zůstal jediný příjem a nezaopatřené dítě, tedy reálně zhodnotila situaci a dospěla k několika rozhodnutím. V té době se už ekonomika zastavila jako letadlo, které ve vzduchu ztratilo rychlost. Protože Lisa měla jen učitelský plat, nebyla žádná finanční instituce ochotná nesplacenou jistinu refinancovat. A tak Lisa přestala splácet a všechna sdělení z banky ignorovala. Když vypršela lhůta splatnosti jistiny, hypotéka propadla a v tu chvíli jsem se na scéně objevil já. Poslal jsem Jeffovi s Lisou dopis, protože jsem netušil, že Jeff už je mimo hru.

Lisa mi na dopis odpověděla.

Obtížného klienta definuju jako člověka, který nechápe hranice našeho vztahu ani poté, co mu je jasně a někdy i opakovaně vymezím. Lisa za mnou přišla s prvním vyrozuměním, že její hypotéka byla prohlášena za propadlou. Převzal jsem její případ a řekl jí, ať si sedne a čeká, zatímco já se pustím do práce. Lisa však nedokázala sedět. Nedokázala čekat. Volala mi každý den. Když jsem podal návrh na přezkoumání případu soudcem, přicházela k soudu i na rutinní jednání a podání. Musela být u toho a musela vědět o každém kroku, který udělám, vidět každý dopis, který pošlu, a být informována o každém telefonátu, který v jejím případu vyřídím. Často mi volala a ječela na mě, když měla pocit, že jejímu případu nevěnuju maximální pozornost. Začínal jsem chápat, proč si její manžel sebral svých pět švestek a vypadl. Musel od ní pryč.

A taky jsem si začínal klást otázku, jestli je Lisa duševně zdravá. Měl jsem podezření na bipolární depresi. Smrště telefonátů a horečné aktivity se cyklicky opakovaly. Lisa se mi několik týdnů vůbec neozvala a pak mi zase pár týdnů volala denně a opakovaně, dokud jsem se jí na lince osobně neozval.

Tři měsíce po převzetí případu mi oznámila, že ji Losangeleský okresní školní úřad propustil z práce kvůli neomluveným absencím. Tehdy poprvé začala mluvit o tom, že od banky, která prohlásila její hypotéku za propadlou, bude požadovat náhradu škody. Ve vzduchu se začala vznášet ukřivděnost. Banka byla podle ní zodpovědná za všechno: že ji opustil manžel, že přišla o práci, že jí chtějí sebrat dům.

V tu chvíli jsem se dopustil chyby a naznačil jí, co jsem o jejím případu zjistil a jakou strategii hodlám použít. Udělal jsem to proto, abych ji uklidnil a setřásl ji ze zad. Zevrubné prozkoumání úvěru odhalilo nesrovnalosti a problémy související s jeho opakovaným odprodejem různým holdingovým společnostem. Objevil jsem i známky podvodu, které jsem mohl použít jako páku, abych vychýlil kyvadlo na Lisinu stranu, až budeme hledat společné řešení.

Moje informace však jen posílily Lisino přesvědčení, že se stala obětí hamižných bankéřů. Ani jednou si nepřipustila, že

si vzala půjčku a teď je povinna ji splatit. Na banku pohlížela výlučně jako na zdroj svých nesnází.

Ze všeho nejdřív si registrovala webovou stránku. Zvolila název www.bojujemeprotivyvlastnovani.com a současně založila organizaci s názvem „Foreclosure Litigants Against Greed" – „Oběti vyvlastňování proti chamtivosti". A protože zkratka „FLAG" zároveň znamená slovo „vlajka", používala Lisa na protestních cedulích americkou vlajku. Chtěla tím veřejnosti sdělit, že boj proti vyvlastňování nesplácených nemovitostí je stejně americký jako kačer Donald.

A pak začala pochodovat před sídlem banky WestLand na Ventura Boulevard. Někdy byla sama, jindy s sebou měla syna a ještě jindy ji doprovázeli lidé, které svou kauzou přilákala. Nad hlavou nosila cedule, které banku osočovaly z účasti na nezákonném vyvlastňování a vyhánění rodin na ulici.

Její aktivity rychle upoutaly místní zpravodajské kanály. Lisa se pravidelně objevovala v televizi a pokaždé měla po ruce chytlavou frázi, která vystihovala situaci lidí jako ona a vykreslovala je nikoliv jako obyčejné neplatiče, nýbrž jako oběti vyvlastňovací epidemie. Všiml jsem si, že na Kanálu 5 se dokonce stala součástí archivních záběrů, které vyjely na obrazovce vždy, když stanice informovala o novém vývoji kolem hypoteční krize nebo o nejnovějších statistických údajích. Kalifornie měla třetí nejvyšší počet propadlých hypoték v celých Spojených státech a Los Angeles bylo jejich epicentrem. Kdykoliv Kanál 5 přinášel tato a podobná fakta, objevila se na obrazovce Lisa obklopená členy své skupiny, kteří nesli transparenty s nápisy jako NEBERTE MI DOMOV! nebo STOP NEZÁKONNÉMU VYVLASTŇOVÁNÍ!

Banka WestLand National na to reagovala tvrzením, že Lisiny protesty jsou nezákonným shromažďováním, které brání dopravě a ohrožuje chodce, a s tímto argumentem úspěšně požádala o nařízení soudního zákazu styku. Lisa se podle soudního rozhodnutí nesměla přiblížit k žádnému bankovnímu objektu a jeho zaměstnancům na méně než sto metrů. Ona se tím však nedala odradit a přemístila se s cedulemi i s ostatními demonstranty před budovu okresního soudu, kde se propadlé hypotéky řešily dnes a denně.

Mitchell Bondurant byl viceprezidentem banky WestLand National a řídil oddělení hypotečních úvěrů. Jeho jméno figurovalo na úvěrových smlouvách týkajících se domu Lisy Trammelové, a tedy i na všech mých soudních podáních. Kromě toho jsem mu napsal dopis, v němž jsem ho informoval, že jsem odhalil náznaky podvodných praktik ve vyvlastňovací mašinerii, která za banku WestLand smluvně prováděla špinavou práci v podobě odebírání domovů a dalšího majetku nesolventním klientům.

Lisa měla právo seznámit se se všemi dokumenty souvisejícími s jejím případem. Obdržela tedy kopii mého dopisu i všech ostatních písemností. Bondurant sice představoval konkrétní osobu za snahou banky odebrat Lise dům, ale do běžných sporů se nezapojoval a raději se ukrýval za týmem podnikových právníků. Na mé dopisy neodpovídal a osobně jsem se s ním nikdy nesetkal. A také mi nebylo známo, že by se s ním někdy sešla nebo s ním mluvila Lisa Trammelová. Teď byl Bondurant mrtvý a policie držela Lisu ve vazbě.

Sjeli jsme z dálnice 101 na Van Nuys Boulevard a zamířili na sever. Takzvané „Občanské centrum" představovalo volné prostranství obklopené dvěma soudními budovami, knihovnou, městskou radnicí Sever a sídlem policejního oddělení San Fernando Valley, které zahrnovalo i divizi Van Nuys. Kolem hlavního seskupení domů se pak městnala sídla různých dalších vládních agentur a institucí. Parkování tu bylo vždy problematické, ale to mě v tu chvíli netrápilo. Vytáhl jsem telefon a zavolal svému vyšetřovateli Dennisi Wojciechowskému.

„Cisco, to jsem já. Jsi někde blízko?"

Kdysi býval Wojciechowski členem motorkářského klubu Road Saints, kde už však jednoho Dennise měli. Museli ho tedy oslovovat jinak, a protože příjmení „Wojciechowski" neuměl nikdo vyslovit, začali mu pro jeho snědou pleť a knír přezdívat „Cisco Kid". Dnes už Cisco žádný knír neměl, ale jméno westernové postavičky mu zůstalo.

„Už jsem tu. Počkám na lavičce u schodiště pod hlavním vchodem."

„Za pět minut jsem tam. Už jsi s někým mluvil? Já pořád nic nevím."

„Jo, hlavního vyšetřovatele dělá tvůj starej kámoš Kurlen. Zavražděný Mitchell Bondurant byl nalezen dneska zhruba v devět hodin ráno v podzemní garáži banky WestLand National na Ventura Boulevard. Ležel na zemi mezi dvěma auty. Není jasné, jak dlouho tam ten chlap byl, ale zabili ho v té garáži."

„Už známe příčinu smrti?"

„Tady se to začíná malinko komplikovat. Nejdřív si mysleli, že byl zastřelen, protože jeden zaměstnanec, který se v té době pohyboval v jiném patře garáže, policii sdělil, že slyšel dva praskavé zvuky podobné výstřelům. Když si však na místě činu tělo prohlédli, zdálo se jim, že Bonduranta někdo ubil. Pachatel mu něčím zasadil smrtelnou ránu."

„A Lisa Trammelová byla zatčena přímo tam?"

„Ne. Podle toho, co jsem vyrozuměl, ji sebrali doma ve Woodland Hills. Ještě mi má pár lidí zavolat, ale tohle je zhruba všechno, co zatím mám. Je mi líto, Micku."

„S tím si nelam hlavu. Brzy už budeme vědět všechno. Je Kurlen na místě činu, anebo u podezřelé?"

„Bylo mi řečeno, že on a jeho parťačka Trammelovou sebrali a přivezli ji sem. Parťačka se jmenuje Cynthia Longstrethová a je to dé-jednička. Nikdy jsem o ní neslyšel."

Ani já jsem o ní nikdy neslyšel, ale protože měla zařazení „detektiv prvního stupně", tipoval jsem, že je na oddělení vražd nová a šéf ji přidělil ostřílené dé-trojce Kurlenovi, aby se trochu otrkala. Vykoukl jsem z okna. Právě jsme projížděli kolem prodejny BMW, což mi připomnělo pohřešovaného manžela, který prodával bavoráky, než se vykašlal na manželství a zmizel. Přemýšlel jsem, jestli se Jeff Trammel odněkud vynoří, když mu teď zatkli manželku. Ujme se péče o syna, kterého už jednou opustil?

„Chceš, abych sem zavolal Valenzuelu?" zeptal se Cisco. „Sídlí jen jeden blok odsud."

Fernando Valenzuela byl ručitel za kauce, s nímž jsem spolupracoval u případů ve Valley. Věděl jsem však, že tentokrát ho potřebovat nebudeme.

„S tím bych ještě počkal. Jestli Lise hodili na krk vraždu, tak se ven na kauci stejně nedostane."

„Jasně, to je fakt."

„Nevíš, jestli už Lise přidělili státního zástupce?"

Vzpomněl jsem si na svou bývalou manželku, která pracovala pro okresní státní zastupitelství ve Van Nuys. Mohla by být užitečným zdrojem zákulisních informací – pokud případ nebude svěřen jí. Pak by to byl totiž jasný střet zájmů. Taková situace už v minulosti nastala a Maggie McPhersonová by si ji rozhodně nechtěla zopakovat.

„K tomu nic nového nemám."

Zvažoval jsem těch pár informací, které jsme měli, a rozmýšlel, kudy se dál vydat. Tušil jsem, že jakmile policie pochopí, co v tomto případu má – vraždu, která by mohla upoutat značnou pozornost na jednu z velkých finančních katastrof dnešní doby –, rychle zavře Lisu pod zámek a umlčí veškeré zdroje informací. Museli jsme jednat okamžitě.

„Cisco, rozmyslel jsem si to. Nečekej na mě. Zajdi na místo činu a zjisti tam, co se dá. Mluv s lidmi dřív, než je vyšetřovatelé umlčí."

„Víš to jistě?"

„Jo. Já si vezmu na starost policii a zavolám ti, když budu něco potřebovat."

„Jasně. Hodně štěstí."

„Tobě taky."

Zaklapl jsem telefon a pohlédl svému řidiči na zátylek.

„Rojasi, odboč doprava na Delano Street a odvez mě na Sylmar Avenue."

„Není problém."

„Nevím, jak dlouho se tam zdržím. Takže mě jen vysaď, jeď na Van Nuys Boulevard, najdi tam nějakou lakovnu a zeptej se, jestli mi dokážou z kufru odstranit ten sprej."

Rojas se na mě podíval ve zpětném zrcátku.

„Jaký sprej?"

3

Policejní oddělení ve Van Nuys sídlí v třípatrové budově, která slouží mnoha účelům. Kromě vannuyské policie tu má kanceláře také policejní velitelství pro San Fernando Valley a nachází se tu i hlavní vazební věznice pro severní část města. V minulosti jsem už tuto budovu v souvislosti s různými případy několikrát navštívil a věděl jsem, že na všech losangeleských policejních stanicích bez ohledu na velikost musí advokát snažící se kontaktovat klienta nejprve překonat řadu různých překážek.

Vždy jsem měl podezření, že policisty za vstupní přepážkou mazaní velitelé vybírají podle toho, jak dovedně dokážou mást a dezinformovat. Pokud o tom pochybujete, navštivte kteroukoliv policejní stanici v tomto městě a oznamte policistovi, který vás přivítá, že chcete podat stížnost na některého jeho kolegu. Uvidíte, jak dlouho mu bude trvat, než najde správný formulář. Policisté na vstupních přepážkách bývají obvykle mladí, pitomí a nevědomky ignorantští, anebo naopak staří, okoralí a vědomě ignorantští.

Za vstupní přepážkou stanice ve Van Nuys seděl policista, na jehož nažehlené uniformě se skvěla nášivka se jménem CRIMMINS. Byl to prošedivělý veterán, který díky dlouholeté praxi dokonale ovládal umění zpražit lidi pohledem. Jeden takový pohled vyslal i ke mně, když jsem se mu představil jako advokát, jehož klient čeká na detektivním oddělení. Našpulil rty a ukázal mi na řadu plastových židliček, kde jsem měl pokorně čekat až do chvíle, kdy se uráčí zavolat nahoru.

Lidé jako Crimmins jsou zvyklí na shrbenou veřejnost: na lidi, kteří dělají přesně to, co se jim řekne, protože se bojí udělat cokoliv jiného. K tomuto typu veřejnosti jsem však já nepatřil.

„Ne, takhle ne," řekl jsem.

Crimmins přimhouřil oči. Za celý den se mu nikdo neodvážil postavit, natožpak nějaký trestní advokát – s důrazem na slovo *trestní*. Ze všeho nejdřív chtěl člověka, který mu odmlouvá, setřít.

„Opravdu?"

„Ano, opravdu. Takže zvedněte telefon a zavolejte nahoru detektivu Kurlenovi. Řekněte mu, že Mickey Haller jde nahoru a že jestli svou klientku do deseti minut neuvidím, vydám se přes náměstí do soudní budovy a promluvím si se soudcem Millsem."

Odmlčel jsem se, aby si Crimmins mohl to jméno zařadit.

„Soudce Rogera Millse určitě znáte. Naštěstí pro mě býval také trestním advokátem, než ho zvolili na soudcovskou lavici. Už tehdy se mu nelíbilo, když na něj policie zkoušela svoje triky, a dodnes o takových věcech nerad slyší. Předvolá si vás i Kurlena k soudu a přinutí vás, abyste mu vysvětlili, proč pořád hrajete tuhle pitomou otřepanou hru a bráníte občanovi využít ústavního práva konzultovat své záležitosti s právním zástupcem. Když se naposledy něco takového projednávalo, soudci Millsovi se nelíbily odpovědi chlapa, který seděl na stejném místě jako teď vy, a tak mu napařil pokutu pět set babek."

Crimmins vypadal, jako by nestíhal moje slova sledovat. Usoudil jsem, že je to muž krátkých vět. Dvakrát zamžoural a natáhl se k telefonu. Slyšel jsem, že se baví přímo s Kurlenem. Po chvíli zavěsil.

„Cestu znáte, chytráku?"

„Cestu znám. Díky za pomoc, policisto Crimminsi."

„Tak zatím."

Namířil na mě prstem jako pistolí a naoko po mně vystřelil, aby si mohl namlouvat, že měl nakonec poslední slovo a že to tomu advokátskému parchantovi nandal. Odešel jsem od přepážky a zamířil do nedalekého výklenku s výtahem.

Ve druhém patře už na mě s úsměvem na tváři čekal detektiv Howard Kurlen. Nebyl to však přátelský úsměv. Detektiv vypadal jako kočka, která právě sežrala kanára.

„Pobavil jste se dole, pane právní zástupce?"

„To teda jo."

„Ale sem nahoru jste přijel pozdě."

„Jak to? Vy už jste ji poslali do vazby?"

Detektiv rozpřáhl ruce v gestu falešné lítosti.

„To je zvláštní. Moje kolegyně ji odsud odvezla těsně předtím, než mi zdola zavolali."

„No to je náhodička. Ale já s ní chci přesto mluvit."

„Tak to budete muset jít přes vězení."

Tento zádrhel pro mě pravděpodobně znamenal další hodinu čekání. Proto se Kurlen usmíval.

„A určitě nemůžete své kolegyni zavolat a říct jí, ať se otočí a ještě ji sem přiveze? Nezdržím se s ní dlouho."

Řekl jsem to, přestože jsem byl přesvědčený, že jen plivu do větru. Kurlen mě však překvapil, vytáhl z opasku telefon a stiskl jedno z tlačítek rychlé předvolby. Buď to byla předem připravená habaďůra, anebo mi chtěl skutečně vyhovět. Znal jsem se s Kurlenem z dřívějška. V několika mých starších případech jsme se spolu utkali u soudu a já se několikrát pokusil zpochybnit jeho důvěryhodnost jako svědka obžaloby. Nikdy se mi to příliš nepovedlo a po takové zkušenosti se dal srdečný vztah rozvíjet jen těžko. Teď mi však Kurlen ukazoval přívětivou tvář a já jsem netušil proč.

„To jsem já," řekl do telefonu. „Přivez ji zpátky."

Chvíli poslouchal.

„Protože jsem ti to řekl. Tak ji přivez zpátky."

Bez dalšího slova ukončil hovor a podíval se na mě.

„Mám to u vás, Hallere. Mohl jsem vás nechat dvě hodiny čekat. Za starých časů bych to i udělal."

„Já vím. Cením si toho."

Kurlen zamířil zpět do místnosti detektivů a gestem mě vyzval, ať jdu za ním. Cestou se mnou nenuceně hovořil.

„Když nás žádala, ať vám zavoláme, řekla, že řešíte její propadlou hypotéku."

„To je pravda."

„Moje sestra se rozvedla a taky do toho spadla."

Takhle to tedy bylo. Něco za něco.

„Chcete, abych s ní promluvil?"

„Ne, jenom chci vědět, jestli je lepší proti těmhle věcem bojovat, anebo je prostě překousnout."

Místnost detektivů vypadala, jako by prolétla červí dírou do jiné éry. Byla to klasická sedmdesátá léta: na podlaze linoleum, žluté zdi ve dvou odstínech a šedé erární stoly s hranami chráněnými gumou. Kurlen zůstal stát a čekal, až se jeho parťačka vrátí s mou klientkou.

Vytáhl jsem z kapsy vizitku a podal mu ji.

„Mluvíte s bojovníkem, takže moje odpověď zní bojovat. Její případ bych vzít nemohl kvůli střetu zájmů mezi vámi a mnou. Ale ať zavolá k nám do kanceláře a my ji spojíme s někým dobrým. Hlavně ať nezapomene zmínit vaše jméno."

Kurlen přikývl, sebral ze stolu DVD v obalu a podal mi ho.

„Tohle vám můžu rovnou předat."

Podíval jsem se na disk.

„Co to je?"

„Náš rozhovor s vaší klientkou. Jasně uvidíte, že jsme ji přestali vyslýchat hned ve chvíli, kdy vyřkla kouzelné zaklínadlo: ‚Chci právníka.'"

„Určitě se na něj podívám, detektive. Nechcete mi říct, na základě čeho ji podezíráte?"

„Jasně. Podezíráme a obviňujeme ji na základě toho, že to udělala a že se k tomu přiznala, než požádala o právníka. Je mi líto, advokáte, ale hráli jsme podle pravidel."

Zvedl jsem DVD, jako by mým klientem bylo ono.

„Chcete mi říct, že se přiznala k Bondurantově vraždě?"

„Ne tolika slovy. Ale učinila několik přiznání a protichůdných výroků. Víc k tomu říkat nebudu."

„Nezmínila se náhodou tolika slovy, proč to udělala?"

„To nebylo nutné. Oběť se jí chystala sebrat dům. To je dost pádný motiv. V téhle otázce jsme neprůstřelní."

Mohl jsem mu říct, že se mýlí, protože se chystám zabavení domu překazit. Nakonec jsem však mlčel. Moje práce je informace shromažďovat, nikoliv vyzrazovat.

„Co dalšího máte, detektive?"

„Nic, o co bych se s váma chtěl v tuhle chvíli dělit. Budete si muset počkat na předávání nálezů."

„To taky udělám. Už byl k případu přidělen státní zástupce?"

„Pokud je mi známo, tak ne."

Kurlen ukázal kamsi za mě. Otočil jsem se a spatřil Lisu Trammelovou, kterou právě druhý detektiv vedl ke dveřím vyšetřovací místnosti. Lisa měla v očích klasický výraz srny, která se ocitne ve světle dálkových reflektorů.

„Máte patnáct minut," prohlásil Kurlen. „A to jen proto, že jsem hodnej. Myslím, že je zbytečné začínat válku."

Alespoň zatím, blesklo mi hlavou, když jsem kráčel k vyšetřovně.

„Hej, počkejte ještě," houkl na mě Kurlen. „Musím vám zkontrolovat aktovku. Předpisy, chápete."

Narážel na můj hliníkový kufřík obšitý kůží. Mohl jsem se s ním začít hádat, že prohlídka kufříku představuje narušení advokátního tajemství, ale chtěl jsem mluvit s klientkou. Vrátil jsem se tedy ke Kurlenovi, hodil kufřík na stůl a otevřel ho. Uvnitř jsem měl jen spis Lisy Trammelové, nový zápisník, několik nových smluv a formulář plné moci, který jsem si vytiskl cestou na oddělení. Předpokládal jsem totiž, že budu muset s Lisou podepsat novou plnou moc, jelikož se moje zastupování rozšířilo z občanského práva na trestní.

Kurlen kufřík zběžně prohlédl a pokynul mi, ať zavřu víko.

„Ručně šitá italská kůže," prohodil. „Vypadá jako kufřík nóbl drogového dealera. Nepaktujete se s nesprávnýma lidma, že ne, Hallere?"

Znovu nasadil kanárkový úsměv. Policajtský humor nemá na světě obdoby.

„Když už o tom mluvíte, tak opravdu patřil drogovému kurýrovi," řekl jsem. „Byl to můj klient. Ale pak putoval někam, kde už ho nepotřeboval, a tak jsem s ním udělal obchod. Chcete vidět tajnou skrýš? Otevírá se trochu složitě."

„Myslím, že na tom nebudu trvat. Můžete jít."

Zaklapl jsem kufřík a opět zamířil do vyšetřovací místnosti.

„A ta kůže je z Kolumbie," dodal jsem cestou.

U dveří vyšetřovny na mě čekala Kurlenova parťačka. Neznal jsem ji, ale neobtěžoval jsem se jí představovat. Bylo jasné, že se z nás nikdy nestanou přátelé, a ona by při podávání ruky stejně nejspíš prohodila něco kousavého, aby na Kurlena udělala dojem.

Podržela mi dveře a já se na prahu zastavil.

„Všechna odposlechová a záznamová zařízení v této místnosti jsou vypnutá, že jo?“

„Jistěže.“

„Kdyby ne, bylo by to porušení klientčiných…“

„My pravidla známe.“

„Jo, ale někdy na ně jakoby náhodou zapomenete, že?“

„Už máte jen čtrnáct minut, pane. Chcete s ní mluvit, nebo se budete dál bavit se mnou?“

„Jasně.“

Vešel jsem dovnitř a dveře se za mnou zavřely. Ocitl jsem se v místnosti o rozměrech dva krát tři metry. Pohlédl jsem na Lisu a přiložil si prst na ústa.

„Co je?“ zeptala se.

„Tím vám naznačuju, že nemáte říct ani slovo, Liso, dokud vás k tomu nevybídnu.“

Reakcí na moje slova byl vodopád slz doprovázený táhlým a hlasitým úpěním, které se nakonec proměnilo v jakousi zcela nesrozumitelnou větu. Lisa seděla u čtvercového stolku a naproti ní stála židlička. Rychle jsem židličku sebral a položil kufřík na stůl. Věděl jsem, že Lisa sedí čelem ke skryté kameře, takže jsem se ji ani neobtěžoval hledat. Otevřel jsem kufřík a přisunul si ho blízko k tělu v naději, že moje záda poslouží jako clona pro kameru. Musel jsem předpokládat, že nás Kurlen a jeho parťačka poslouchají a sledují. Byl by to další důvod, proč se Kurlen choval tak příjemně.

Zatímco jsem pravou rukou postupně vytahoval zápisník a veškeré dokumenty, levou rukou jsem otevřel tajnou kapsu kufříku a stiskl tlačítko akustické rušičky Paquin 2000. Přístroj vydával nízkofrekvenční rádiový signál, který zahlušil veškerá odposlouchávací zařízení v okruhu sedmi a půl metru elektronickými dezinformacemi. Pokud nás Kurlen s parťačkou nezákonně odposlouchávali, tak teď slyšeli jen šum.

Kufřík i skryté zařízení byly už téměř deset let staré, a pokud mi bylo známo, původní majitel ještě pořád seděl ve federálním vězení. Já jsem začal kufřík používat asi před sedmi lety, kdy byly mým denním chlebem drogové případy. Věděl jsem, že se

policie neustále snaží vymýšlet lepší a lepší pasti, a oblast elektronického odposlouchávání musela v posledních deseti letech projít nejméně dvěma revolucemi. Použití zastaralé rušičky mě proto nemohlo zcela uklidnit. Stále jsem si musel dávat pozor na to, co řeknu, a doufal jsem, že si podobně bude počínat i moje klientka.

„Liso, tady se příliš obsáhle bavit nebudeme, protože nevíme, kdo nás může odposlouchávat. Rozumíte?"

„Myslím, že ano. Ale co se to tady děje? Vůbec nechápu, co se *děje*!"

Její hlas se během odpovědi postupně zvyšoval, takže poslední slovo už Lisa křičela. Stejně emotivní intonaci použila už několikrát během telefonátů se mnou, když jsem ještě řešil „jen" její hypotéku. Teď bylo v sázce o mnoho víc a já jí musel vymezit hranice.

„Tak takhle ne, Liso," řekl jsem pevným hlasem. „Nebudete na mě křičet. Rozumíte? Jestli vás mám v tomhle případu zastupovat, nesmíte na mě křičet."

„Dobře, promiňte, ale oni tvrdí, že jsem udělala něco, co jsem neudělala."

„Já vím, a budeme se proti tomu bránit. Ale bez křiku."

Protože se s ní Kurlenova parťačka vrátila ještě před zahájením zatýkacího procesu, měla na sobě Lisa stále vlastní šaty. Nikde na jejím bílém tričku s květovaným vzorem na hrudi ani na ostatních jejích svrškách jsem neviděl žádnou krev. Obličej měla celý uslzený a hnědé kudrnaté vlasy rozcuchané. Byla to drobná žena a v ostrém světle vyšetřovací místnosti vypadala ještě drobnější.

„Potřebuji vám položit pár otázek," řekl jsem. „Kde jste byla, když vás policie našla?"

„Byla jsem doma. *Proč mi to dělají?*"

„Poslouchejte mě, Liso. Musíte se uklidnit a nechat mě klást otázky. Je to velmi důležité."

„Ale co se vlastně děje? Nikdo mi nic nechce říct. Prý jsem zatčená za vraždu Mitchella Bonduranta. Kdy jsem ho měla zabít? Jak? Vždyť já se k němu ani nepřiblížila. Ten soudní zákaz styku dodržuju."

Uvědomil jsem si, že by bývalo lepší, kdybych si před rozhovorem s Lisou prohlédl Kurlenovo DVD. Ale přebírat případ v nevýhodné pozici bylo v této branži naprosto běžné.

„Liso, opravdu vás zatkli za vraždu Mitchella Bonduranta. Detektiv Kurlen mi sdělil, že jste se přiznala, když…"

Lisa opět začala ječet a přitom si zakryla rukama tvář. Viděl jsem, že má spoutaná zápěstí. Z očí jí vytryskla čerstvá dávka slz.

„Já se k ničemu nepřiznala! *Nic jsem neprovedla!*"

„Uklidněte se, Liso. Od toho jsem tady. Abych vás hájil. Ale momentálně nemáme moc času. Dali mi deset minut a pak už vás oficiálně zatknou. Potřebuju…"

„Já půjdu do vězení?"

Zdráhavě jsem přikývl.

„Ale co kauce?"

„U obvinění z vraždy se kauce prosazuje velmi obtížně. A i kdybych vám dokázal nějakou zajistit, nemáte dost…"

Těsnou místnost znovu zaplnilo pronikavé zaúpění. Ztratil jsem trpělivost.

„*Liso! Přestaňte s tím!* Tady je v sázce váš život, chápete? Musíte se uklidnit a poslouchat mě. Jsem váš advokát a udělám maximum pro to, abych vás odtud dostal, ale nějakou dobu to potrvá. Takže teď poslouchejte, na co se vás ptám, a odpovídejte mi bez…"

„A co můj syn? A co Tyler?"

„Někdo z mé kanceláře se už spojil nebo spojí s vaší sestrou a zařídí, aby byl váš syn u ní, dokud vás odtud nedostaneme."

Dal jsem si velmi dobrý pozor, abych jí nenabídl konkrétní časový rámec propuštění. *Dokud vás odtud nedostaneme*. Z mého pohledu to mohlo trvat dny, týdny nebo i léta. A také k tomu nemuselo dojít nikdy. Tohle nebylo potřeba konkretizovat.

Lisa přikývla, jako by jí vědomí, že syn bude bydlet u sestry, přineslo částečnou úlevu.

„A co váš manžel?" zeptal jsem se. „Máte na něj číslo?"

„Ne, nevím, kde je, a stejně ho kontaktovat nechci."

„Ani kvůli synovi?"

„Hlavně kvůli synovi. Sestra se o něj postará."

Přikývl jsem a nechal to plavat. Teď nebyla vhodná doba bavit se o jejím ztroskotaném manželství.

„Dobrá, a teď se v klidu pobavme o dnešním ránu. Dostal jsem od detektivů disk, ale chtěl bych to slyšet osobně od vás. Říkala jste, že jste byla doma, když za vámi přijel detektiv Kurlen s partnerkou. Co jste právě dělala?"

„Seděla jsem… Seděla jsem u počítače. Posílala jsem e-maily."

„Dobře. Komu?"

„Svým přátelům. Lidem z FLAGu. Psala jsem jim, že se zítra v deset sejdeme u soudu a přineseme s sebou cedule."

„Dobrá, a když se ti detektivové objevili, co přesně vám řekli?"

„Mluvil jenom ten chlap. Byl…"

„Kurlen."

„Ano. Vešli dovnitř a on se mě zeptal na pár věcí. A pak chtěl vědět, jestli bych s nimi mohla odjet na stanici a zodpovědět jim pár otázek. Zeptala jsem se, čeho se mají týkat, a on řekl, že Mitchella Bonduranta. Nezmínil se, že je ten člověk mrtvý nebo že ho někdo zabil. A tak jsem souhlasila. Napadlo mě, že ho možná konečně vyšetřují. Netušila jsem, že ve skutečnosti vyšetřují mě."

„Dobrá. Řekl vám Kurlen, že máte určitá práva, například že s ním nemusíte mluvit nebo že můžete kontaktovat právníka?"

„Ano, jako v televizi. Poučil mě o právech."

„Kdy přesně?"

„Když už jsme seděli tady a když mi řekl, že jsem zatčená."

„Jela jste cestou sem v autě s ním?"

„Ano."

„A v autě jste se bavili?"

„Ne, on skoro celou cestu telefonoval. Slyšela jsem, jak říká věty jako: ‚Je tady se mnou' a podobně."

„Měla jste na rukou pouta?"

„V autě? Ne."

Filuta Kurlen. Riskoval jízdu autem s nespoutanou osobou podezřelou z vraždy, aby nevzbudil její podezření a přiměl ji k souhlasu s rozhovorem. Lepší past se ani nedá vymyslet. Obžaloba navíc mohla později tvrdit, že Lisa nebyla v té době zatčená, a veškerá prohlášení tudíž učinila dobrovolně.

„Takže vás přivezli sem a vy jste souhlasila, že s ním budete mluvit?“

„Ano. Netušila jsem, že se mě chystají zatknout. Myslela jsem, že jim pomáhám s nějakým případem.“

„Ale Kurlen vám neřekl, o jaký případ jde.“

„Ne, ani jednou. Až do chvíle, kdy prohlásil, že jsem zatčená a že si můžu zatelefonovat. V tu chvíli mi taky nasadili pouta.“

Kurlen použil několik nejstarších triků vyšetřovatelské práce, které však stále fungovaly. Musel jsem zhlédnout DVD, abych se dozvěděl, k čemu přesně se Lisa doznala, pokud vůbec k něčemu. Ptát se jí na to teď, kdy byla celá rozrušená, by bylo plýtvání omezeným časem. Jakoby na potvrzení mých myšlenek se v tu chvíli ozvalo ostré zaklepání na dveře a po něm tlumený hlas, který mi oznamoval, že mám poslední dvě minuty.

„Dobrá, pustím se v té věci do práce, Liso. Ale nejprve potřebuju, abyste mi podepsala pár dokumentů. Tím prvním je nová smlouva, která se vztahuje i na zastupování v trestněprávních věcech.“

Přisunul jsem jí přes stůl jednostránkový dokument a položil na něj pero. Lisa začala smlouvu letmo pročítat.

„Všechny tyhle poplatky,“ řekla. „Sto padesát tisíc dolarů za proces? Tohle vám zaplatit nemůžu. Tolik peněz nemám.“

„To je standardní sazba a platí jen pro případ, že půjdeme do procesu. A pokud jde o otázku, kolik můžete zaplatit, tak to upravují tyto další dokumenty. Zde je plná moc, která mi umožňuje nabídnout k prodeji práva na knižní a filmové zpracování vašeho případu a podobně. Mám agenta, se kterým v těchto věcech spolupracuju. Pokud by se dal váš případ touto formou zpeněžit, on to zajistí. Posledním dokumentem mi dáváte na takto získané prostředky zástavní právo, aby z nich jako první byla vyplacena obhajoba.“

Věděl jsem, že tento případ upoutá pozornost. Záplava propadlých hypoték představovala největší finanční katastrofu v zemi. Podle Lisina případu by někdo mohl napsat knihu nebo i natočit film a já bych pak dostal zaplaceno.

Lisa sebrala pero a bez dalšího čtení všechny dokumenty podepsala. Převzal jsem je a uložil do kufříku.

„Dobře, Liso. Teď vám dám nejdůležitější radu na světě. Takže chci, abyste si ji pozorně vyslechla a pak mi potvrdila, že jí rozumíte."

„Dobře."

„Nemluvte o svém případu s nikým jiným než se mnou. Nemluvte o něm s detektivy, bachaři, spoluvězeňkyněmi, nemluvte o něm dokonce ani se sestrou nebo se synem. Kdykoliv se vás na něj někdo zeptá – a věřte mi, že se vás ptát budou –, jednoduše mu řekněte, že o případu nemůžete mluvit. Chápete?"

„Ale já neudělala nic špatného. Jsem nevinná! Mluvit nemůžou jen lidi, kteří se něčím provinili."

Zvedl jsem prst, abych ji znovu poučil.

„Ne, to se mýlíte, a mám dojem, že moje slova neberete dost vážně, Liso."

„Ne, beru, beru."

„V tom případě udělejte, co vám říkám. S nikým se nebavte. A to platí i o vězeňském telefonu. Všechny hovory se nahrávají, Liso. Nemluvte o svém případu přes telefon – dokonce ani se mnou ne."

„Dobrá, dobrá. Rozumím."

„A jestli pak budete mít lepší pocit, můžete na všechny otázky odpovídat slovy: ‚Neudělala jsem nic z toho, z čeho mě obviňují, ale na radu právníka o svém případu nebudu mluvit.' Tak co, je to tak lepší?"

„Myslím, že jo."

Dveře se otevřely a stál v nich Kurlen. Zabrousil ke mně podezíravým pohledem, což mi prozradilo, že jsem udělal dobře, když jsem s sebou vzal rušičku. Ohlédl jsem se na Lisu.

„Tak jo, Liso, budete muset ještě něco přetrpět, než se situace zase začne zlepšovat. Držte se a pamatujte na zlaté pravidlo. Kdo mukne, ten pukne."

Vstal jsem.

„Uvidíme se u vašeho prvního vystoupení před soudcem a pak si budeme moci znovu promluvit. A teď běžte s detektivem Kurlenem."

4

Následujícího rána Lisa Trammelová poprvé vystoupila před losangeleským vrchním soudem ve věci obvinění z vraždy prvního stupně. Státní zastupitelství přihodilo k obžalobě ještě „zvláštní okolnosti", protože prý podezřelá vraždu předem plánovala. V důsledku toho mohla obžaloba žádat doživotní trest bez možnosti podmínečného propuštění, ba dokonce i trest smrti. Státní zastupitelství se tímto krokem snažilo převzít iniciativu. Poznal jsem, že si přeje vyřešit případ mimosoudně, než se sympatie veřejnosti přesunou k obžalované. A jaká spolehlivější cesta mohla k tomuto cíli vést než vytvoření hrozby doživotního žaláře nebo trestu smrti?

Soudní síň byla plná novinářů a také členů a sympatizantů hnutí FLAG, takže na galerii zůstalo jen místo k stání. Počet lidí obeznámených s případem se přes noc rozrostl geometrickou řadou – všechny zaujala hypotéza vyšetřovatelů a státních zástupců, že důvodem k vraždě bankéře mohla být propadlá hypotéka. Celostátní finanční nákaza tím získala krvavé kontury, což byl zaručený prostředek, jak naplnit soudní síň.

Lisa se po téměř čtyřiadvaceti hodinách ve vězení podstatně uklidnila. Stála jako zombie v kukani pro obviněné a čekala na dvouminutové vystoupení před soudcem. Ze všeho nejdříve jsem ji ujistil, že její syn je v bezpečí a dostává se mu láskyplné péče její sestry, a hned poté jsem dodal, že advokátní kancelář Haller a partneři udělá maximum, aby jí zajistila nejlepší a nejúčinnější možnou obhajobu. Lisiným bezprostředním zájmem bylo dostat se z vězení, aby se mohla postarat o syna a pomáhat svému právnímu týmu.

Ačkoliv je první slyšení před soudcem v podstatě jen oficiálním sdělením obžaloby a výchozím bodem pro následný soudní

proces, zároveň jde o příležitost požádat o kauci a uvést důvody pro její schválení. Plánoval jsem, že přesně to udělám, protože zastávám názor, že je třeba vyzkoušet všechny možnosti a vynést na světlo všechny sporné body. Nedělal jsem si však žádné velké naděje. Podle zákona měla být kauce stanovena. V praxi však její výše v případě obžalovaných z vraždy obvykle činila několik milionů, takže pro běžného člověka byla nedosažitelná. Moje klientka byla přitom nezaměstnaná svobodná matka vlastnící dům s propadlou hypotékou. Sedmimístná cifra by pro ni znamenala, že se stejně z vězení nedostane.

Ve snaze vyhovět reportérům zařadil soudce Stephen Fluharty případ Lisy Trammelové hned na úvod dnešního pořadu jednání. Andrea Freemanová, státní zástupkyně přidělená k případu, přečetla obžalobu a soudce stanovil termín obžalovacího soudu na následující týden. Do té doby se Lisa Trammelová nemusela k ničemu přiznávat. Tyto rutinní procedury byly vyřízeny rychle. Fluharty se nyní chystal vyhlásit krátkou přestávku, aby si novináři mohli sbalit fidlátka a hromadně odejít, jenže já ho přerušil a požádal jsem o stanovení kauce pro svou klientku. Kromě výše zmíněných důvodů jsem to udělal i proto, abych viděl, jak bude obžaloba reagovat. Jednou za čas se totiž na mě usmálo štěstí, a když státní zástupce horoval za co nejvyšší kauci, mimoděk přitom odhalil, jaké má důkazy nebo jakou chce použít strategii.

Freemanová však byla příliš mazaná, než aby udělala takovou botu. Omezila se na tvrzení, že Lisa Trammelová je pro společnost nebezpečím a měla by být bez kauce zadržována ve vazbě až do dalšího soudního projednávání. Přitom poznamenala, že oběť zločinu nebyla jedinou osobou, která se podílela na uplatnění zástavního práva na Lisino bydliště, ale jen jedním článkem v řetězci smluvních vztahů. Kdyby se prý Trammelová dostala na svobodu, mohli by se v ohrožení ocitnout i další lidé a instituce přináležející k tomuto řetězci.

Na tom nebylo nic objevného. Už od začátku bylo zřejmé, že obžaloba bude s propadnutím Lisiny hypotéky pracovat jako s motivem vraždy Mitchella Bonduranta. Freemanová toho řekla dost na to, aby její argumenty přesvědčivě vyzněly proti kauci,

ale zároveň dost málo na to, aby jakkoliv naznačila, na čem konkrétně chce obžalobu postavit. Věděl jsem, že je dobrá, protože jsme se v minulosti v soudní síni už několikrát střetli. A pokud mě paměť neklamala, všechny případy jsem prohrál.

Když přišla řada na mě, prohlásil jsem, že neexistuje jediný náznak, natožpak důkaz, že Trammelová představuje hrozbu pro společnost nebo že u ní hrozí útěk. Při absenci takových důkazů soudce nemohl obžalované kauci odepřít.

Fluharty se se svým rozhodnutím zastavil přesně na půli cesty: obhajobě přiznal vítězství v tom, že kauci stanovil, a obžalobě v tom, že ji stanovil na dva miliony dolarů. Výsledek byl takový, že Lisa musela ve vězení zůstat. Musela by zastavit majetek v hodnotě dvou milionů nebo sehnat ručitele za kauci. Ten by si naúčtoval desetiprocentní poplatek, což by Lisu přišlo na 200 000 dolarů. Něco takového nepřicházelo v její situaci v úvahu. Lisa zůstávala ve vězení.

Soudce konečně vyhlásil přestávku, takže jsem si mohl na pár minut promluvit s Lisou, než ji soudní sluhové odvedou ze sálu. Zatímco se novináři trousili ze dveří, rychle jsem jí ještě jednou připomněl, ať drží jazyk za zuby.

„Teď je to ještě důležitější, Liso, protože se o váš případ zajímají všechna možná média. Možná se vás pokusí kontaktovat i ve vězení – buď přímo, anebo prostřednictvím spoluvězeňkyň nebo návštěvníků, o kterých si myslíte, že jim můžete věřit. Takže pamatujte…“

„S nikým nemluvit. Rozumím.“

„Dobře. A teď vás chci informovat, že se dnes odpoledne sejdou všichni zaměstnanci naší kanceláře, aby zhodnotili váš případ a stanovili nejlepší strategii. Napadá vás něco, nač byste chtěla upozornit nebo co byste chtěla probrat? Cokoliv, co nám může pomoci?“

„Mám jen jednu otázku a ta se týká vás.“

„Jakou?“

„Jak to, že jste se mě ještě nezeptal, jestli jsem to udělala?“

Viděl jsem, jak strážník vchází do kukaně a míří za Lisou, aby ji odvedl zpátky.

„Nepotřebuju se vás ptát, Liso,“ odpověděl jsem. „Na to, abych odvedl svou práci, nepotřebuju znát odpověď.“

„V tom případě je náš systém ubohý. Nejsem si jistá, jestli mě může hájit advokát, který mi nevěří."

„No, tohle je samozřejmě vaše rozhodnutí a já nepochybuju o tom, že za dveřmi téhle soudní síně čeká dlouhá fronta advokátů, kteří by váš případ brali všemi deseti. Jenže nikdo z nich nezná tak dobře okolnosti téhle kauzy ani okolnosti vaší propadlé hypotéky – a to, že vám někdo řekne, že vám věří, ještě neznamená, že vám opravdu věří. Já vás těmihle žvásty krmit nebudu, Liso. U mě to funguje tak, že někdy je lepší nevědět. A to platí i obráceně. Neptejte se mě, jestli vám věřím, a já vám to nebudu říkat."

Odmlčel jsem se, abych viděl, jestli chce reagovat. Nechtěla.

„Takže jdeme do toho? Nechci se ve vašem případu zbytečně angažovat, pokud si místo mě hodláte hledat někoho, kdo vám věří."

„No tak asi jo. Jdeme do toho."

„Dobrá, v tom případě se uvidíme zítra, abychom si pohovořili o případu a o směru, kterým povedeme obhajobu. Doufám, že můj vyšetřovatel do té doby získá předběžné informace o tom, jaké důkazy má protistrana a co z nich vyplývá. Bude na tom…"

„Můžu se vás na něco zeptat, Mickey?"

„Jistěže můžete."

„Mohl byste mi půjčit ty peníze na kauci?"

Její otázka mě nezarazila. Dávno už jsem přestal počítat, kolik klientů mě pumplo o peníze na kauci. Tohle byla možná zatím nejvyšší částka, o kterou mě někdo požádal, ale pochyboval jsem, že tento dotaz slyším v životě naposledy.

„To nemůžu, Liso. Za prvé tolik peněz nemám a za druhé by bylo střetem zájmů, kdyby advokát poskytoval peníze na kauci vlastnímu klientovi. Takže vám nemůžu pomoct. Myslím, že byste si měla zvyknout na představu, že přinejmenším po dobu procesu zůstanete ve vězení. Kauce je stanovená na dva miliony, což znamená, že byste potřebovala nejméně dvě stě tisíc, aby se vám za ni vůbec někdo zaručil. Je to spousta peněz, Liso, a i kdybyste je měla, stejně bych si polovinu nárokoval jako platbu za obhajobu. Takže byste zůstala ve vězení tak jako tak."

Usmál jsem se, ale ona v mých slovech neviděla nic vtipného.

„A když ty peníze ručiteli složíte, dostanete je po procesu zpátky?“ zeptala se.

„Ne, ty zůstanou ručiteli jako odměna za riziko, protože kdybyste uprchla, musel by celé dva miliony zaplatit on.“

Lisa se tvářila popuzeně.

„Ale já přece neuprchnu. Chci zůstat tady a bojovat proti tomu. Chci být se svým synem, o nic víc mi nejde. Potřebuje mámu.“

„Liso, já přece nemluvím konkrétně o vás. Jen jsem vám říkal, jak kauce a ručení za ně fungují. Strážník, který stojí za vámi, je každopádně velmi trpělivý. Ale teď už budete muset jít s ním a já musím začít pracovat na vaší obhajobě. Promluvíme si zítra.“

Kývl jsem na strážníka a ten přistoupil k Lise, aby ji odvedl zpět do vazební věznice. Když procházeli ocelovými dveřmi na boku kukaně, Lisa se ohlédla a podívala se na mě vyděšenýma očima. Nemohla tušit, co ji čeká – že to byl jen začátek nejtěžší zkoušky jejího života.

Andrea Freemanová se po skončení jednání ještě v soudní síni zdržela, aby si promluvila s kolegou ze státního zastupitelství, díky čemuž jsem se k ní mohl na odchodu ze sálu připojit.

„Nechtěla byste zajít na kávu a promluvit si?“ zeptal jsem se, když jsem ji dohnal.

„Vy nepotřebujete mluvit se svými lidmi?“

„S mými lidmi?“

„Se všemi těmi lidmi s kamerami. Za dveřmi už na vás budou čekat ve špalíru.“

„Já bych raději mluvil s vámi, a jestli chcete, mohli bychom se dokonce dohodnout na pravidlech jednání s médii.“

„Myslím, že pár minut bych si vyšetřit mohla. Chcete sjet tady do suterénu, anebo se mnou půjdete ke mně na státnězastupitelské kafe?“

„Pojeďme raději do suterénu. U vás v kanceláři bych se příliš často ohlížel přes rameno.“

„Kvůli své exmanželce?“

„Kvůli ní i kvůli jiným, i když se svou bývalou ženou jsem teď zadobře.“

„To ráda slyším.“

„Vy Maggii znáte?“

Ve Van Nuys pracovalo nejméně osmdesát státních zastupitelů.

„Letmo.“

Vyšli jsme ze soudní síně a bok po boku prošli kolem shromážděných novinářů, kterým jsme unisono sdělili, že v tak rané fázi případu nebudeme nic komentovat. Když jsme kráčeli k výtahům, nejméně šest reportérů – většinou ne místních – mi vtisklo do ruky vizitky. Viděl jsem na nich loga *New York Times*, CNN, *Dateline*, *Salon* a také *60 Minutes*, svatého grálu mezi zpravodajskými pořady. Za necelých čtyřiadvacet hodin jsem povýšil z pozice nuzného advokáta, který za 250 dolarů měsíčně řeší propadlé hypotéky v jižním L. A., do role hlavního obhájce v případu, jenž se mohl stát charakteristickým příběhem této finanční epochy.

A to se mi líbilo.

„Jsou pryč,“ řekla Freemanová, když jsme se ocitli ve výtahu. „Můžete se přestat usmívat, jako byste snědl sračky.“

Podíval jsem se na ni a doopravdy se usmál.

„To jsem tak průhledný, jo?“

„No jo. Můžu vám říct jen jedno: užívejte si ten případ, dokud můžete.“

Byla to nepříliš jemná připomínka, co mě čeká. Freemanová dělala na státním zastupitelství kariéru a někteří lidé tvrdili, že bude jednou kandidovat na jeho předsedkyni. Stalo se zvykem připisovat její profesní vzestup a reputaci na státním zastupitelství její barvě kůže a interní politice – naznačovalo se, že Freemanová dostává dobré případy, protože je příslušnicí menšiny, kterou chrání jiná menšina. Já však věděl, že je to osudová chyba. Andrea Freemanová byla ve své práci zatraceně dobrá a moje nulové skóre v soubojích s ní to dokazovalo. Když jsem se včera večer doslechl, že případ Lisy Trammelové dostala právě ona, připadal jsem si, jako bych dostal štulec do žeber. Bolelo to tím více, že jsem proti tomu nemohl nic dělat.

V bufetu jsme si nalili z várnic kávu a našli stůl v zapadlém rohu. Freemanová se posadila na místo, ze kterého bylo vidět na vchod do bufetu. Tuhle zásadu měli zažitou všichni strážci

zákona, od hlídkových policistů přes detektivy až po prokurátory. Nikdy se neotáčet zády k místu možného útoku.

„Tak…," začal jsem. „A je to tady. Budete muset usvědčit potenciální americkou hrdinku."

Freemanová se zasmála, jako bych se pomátl.

„Jo, to určitě. Pokud je mi známo, tak z vrahů ještě hrdiny neděláme."

Napadl mě jeden nechvalně proslulý případ z Los Angeles, kterým jsem mohl toto tvrzení popřít, ale nakonec jsem to nechal plavat.

„To je možná trochu přehnané tvrzení," nadhodil jsem místo toho. „Řekněme prostě, že sympatie veřejnosti budou podle mě v tomto případu jednoznačně na straně obžalované. A myslím, že rozdmýchávání mediálních plamenů tyhle nálady jen zesílí."

„Prozatím určitě ano. Ale nemám strach, že by veřejné mínění představovalo problém, až začnou vyplouvat na světlo důkazy a podrobnosti. Alespoň z mého hlediska ne. Ale co to vůbec povídáte, Hallere? Vy se chcete bavit o dohodě za přiznání, přestože ten případ ještě není ani den starý?"

Zavrtěl jsem hlavou.

„Ne, to vůbec ne. O ničem takovém se bavit nechci. Moje klientka tvrdí, že je nevinná. O sympatiích veřejnosti jsem začal mluvit kvůli tomu, jakou ten případ už teď poutá pozornost. Zrovna jsem dostal vizitku od produkčního *60 Minutes*. Takže bych si rád stanovil nějaká pravidla a dohody o tom, jak budeme ke sdělovacím prostředkům přistupovat. Právě jste se zmínila o důkazech a o tom, jak budou pronikat do veřejné sféry. Doufám, že mluvíte o důkazech předkládaných u soudu – ne o důkazech, které budete selektivně předhazovat *L. A. Times* nebo kterémukoliv jinému zástupci sedmé velmoci."

„Tak heleďte, s radostí se tu hned teď s váma dohodnu na bezletové zóně. Ani jeden z nás nebude za žádných okolností mluvit s novináři."

Zamračil jsem se.

„Tak daleko zatím nejsem připravený zajít."

Freemanová na mě vědoucně kývla.

„To jsem ani nepředpokládala. Takže se třeba dohodněme na tom, že budeme opatrní. Oba. Já se například bez váhání obrátím na soudce, pokud si budu myslet, že se snažíte vyvíjet tlak na porotu."

„Nápodobně."

„Dobrá. Tak to bychom měli. Co dál?"

„Kdy mi začnete posílat nějaké nálezy?"

Freemanová se před odpovědí dlouze napila kávy.

„Z předchozích případů víte, jak pracuju. Nejsem typ, který by hrál hru ‚ukážu vám tohle, když vy mi ukážete tamto'. Tahle výměna je vždycky jednostranná, protože obhajoba nikdy neukáže ani hovno. Takže i já si budu držet karty hezky u těla."

„Myslím, že se potřebujeme dohodnout na nějakém režimu, paní státní zástupkyně."

„Až nám přidělí soudce, můžete si o tom promluvit s ním. Ale nebudu dělat laskavosti vražedkyni, bez ohledu na to, kdo ji zastupuje. A abyste věděl, už jsem pořádně vynadala vašemu kamarádíčkovi Kurlenovi za to, že vám včera předal ten disk. Vůbec se to nemělo stát a on může mluvit o štěstí, že jsem ho z případu neodvolala. Pokládejte to za dárek od obžaloby. Ale je to jediný dárek, který dostanete…, pane obhájce."

Přesně takovou odpověď jsem čekal. Freemanová byla zatraceně dobrá žalobkyně, ale z mého pohledu nehrála fér. Soudní proces měl být oduševnělým soubojem fakt a důkazů. Obě strany měly podle zákona stejná práva a platila pro ně stejná pravidla hry. Freemanová však běžně využívala pravidel k tomu, aby fakta a důkazy tajila nebo zadržovala. Měla ráda cinklou hru. Nebyla nositelem světla. Dokonce ho ani neviděla.

„Andreo, no tak. Policie sebrala mé klientce počítač a všechny její písemnosti. Jsou to její osobní věci a já je potřebuju, abych vůbec mohl začít stavět obhajobu. K těmhle věcem přece nemůžete přistupovat jako k nálezům."

Freemanová zkřivila ústa a zatvářila se, jako by skutečně zvažovala kompromis. Mělo mi být jasné, že je to jen falešná póza.

„Něco vám povím," řekla. „Až nám přidělí soudce, zajděte za ním a požádejte o to. Jestli mi soudce nařídí, ať vám ty věci

vydám, mileráda vám je vydám. Ale do té doby to jsou moje důkazy a s nikým se o ně nebudu dělit."

„Mockrát díky."

Freemanová se usmála.

„Rádo se stalo."

Její reakce na moji žádost o spolupráci i úsměv, s nímž mě odmítla, jen podpořily myšlenku, která ve mně sílila už od chvíle, co jsem se dozvěděl, že byla k případu přidělena ona: musím najít způsob, jak Freemanovou přimět, aby uzřela světlo.

5

Schůzka všech zaměstnanců advokátní kanceláře Michael Haller a partneři se konala toho dne odpoledne v obývacím pokoji družstevního bytu Lorny Taylorové v západním Hollywoodu. Účastnila se jí samozřejmě Lorna, dále můj vyšetřovatel Cisco Wojciechowski – byl to i jeho obývací pokoj – a moje spolupracovnice Jennifer Aronsonová. Všiml jsem si, že Aronsonová je z místa setkání nesvá, a musel jsem uznat, že je to neprofesionální. Před rokem, když jsem se angažoval v případu Jasona Jessupa a práce bylo habaděj, jsem si pronajal dočasnou kancelář. Věděl jsem, že i pro případ Lisy Trammelové by bylo lepší mít opravdové kancelářské prostory, a ne jen obývák dvou členů týmu. Problém byl v tom, že by to znamenalo další výdaje, které bych musel z něčeho platit, než se mi podaří zajistit na Lisin případ filmová a knižní práva – pokud se mi to vůbec podaří. Proto jsem až dosud s tímto krokem váhal, ale když jsem nyní viděl zklamání Jennifer Aronsonové, učinil jsem spontánní rozhodnutí.

„Dobrá, tak začneme," řekl jsem, když Lorna naservírovala minerálku a ledový čaj. „Vím, že tohle není nejprofesionálnější místo pro vedení advokátní kanceláře, a jakmile to bude možné, začneme si shánět kancelářské prostory. Do té doby však…"

„Vážně?" řekla Lorna, kterou tato informace zjevně překvapila.

„Ano, právě jsem o tom rozhodl."

„No tak jo, jsem ráda, že se ti můj byt tak líbí."

„O to nejde, Lorno. Ale poslední dobou přemýšlím o tom, že když jsme teď přijali tady Bullocksovou, stala se z nás opravdová firma a možná bychom měli mít vlastní stálou adresu. Chápeš, aby mohli klienti jezdit k nám, místo abychom my pořád jezdili za nimi."

„Mně to nevadí. Teda pokud budu moct dál otvírat krám až po desáté a chodit do práce v papučích. Už jsem si na to zvykla."

Poznal jsem, že jsem ji urazil. Kdysi jsme byli krátce manželé, takže jsem znal její reakce. S tím jsem se však hodlal vypořádat později. Teď bylo nutné soustředit se na obhajobu Lisy Trammelové.

„A teď už přejděme k Lise Trammelové. Po dnešním vystoupení před soudcem jsem absolvoval první schůzku se státní zástupkyní a musím říct, že neproběhla příliš dobře. S Andreou Freemanovou se znám už z dřívějška a je to typ žalobkyně, která nedá nic zadarmo. Jestli se dá o něčem smlouvat, bude o tom smlouvat. Pokud má nějaký materiál, na kterém může sedět tak dlouho, dokud jí soudce nenařídí, aby nám ho vydala, tak na něm bude sedět. V jistém smyslu ji obdivuju, ale to bychom se nesměli setkat u jednoho případu. Tím vším chci říct, že vypáčit z ní nálezy bude jako trhat někomu zuby."

„No, a dojde vůbec na proces?" zeptala se Lorna.

„Musíme to předpokládat," odpověděl jsem. „Během naší krátké diskuse vyjádřila klientka touhu proti obvinění bojovat. Tvrdí, že to neudělala. Což znamená, že jakékoliv dohody výměnou za přiznání nepřipadají prozatím v úvahu. Budeme se připravovat na proces, ale současně zůstaneme otevření jiným možnostem."

„Malý moment," ozvala se Aronsonová. „Včera večer jsi mi poslal mail, že se mám podívat na videozáznam jejího výslechu. A to je přece nález protistrany. Copak jsi ho nedostal od obžaloby?"

Aronsonová byla drobná pětadvacetiletá právnička s krátkými vlasy, které si pečlivě upravovala tak, aby vypadaly neupravené. Na očích měla brýle v retrostylu, jež částečně skrývaly její zářivě zelené oči. Vystudovala právnickou fakultu, po jejíchž absolventech renomované advokátní kanceláře v centru ani neštěkly, ale když jsem s ní dělal pohovor, cítil jsem z ní energii živenou negativní motivací. Hodlala těm kreténům z renomovaných kanceláří dokázat, že jsou mimo. Bez váhání jsem ji přijal.

„Ten disk jsem dostal od hlavního detektiva a státní zástupkyně z toho vůbec neměla radost. Takže nic dalšího nečekejme.

Pokud něco budeme chtít, obrátíme se na soudce nebo půjdeme a obstaráme si to sami. Což nás přivádí k Ciskovi. Pověz nám, cos zatím zjistil, chlape."

Všechny pohledy se otočily k vyšetřovateli, který seděl na otáčecí kožené židli vedle krbu plného rostlin v květináčích. Dnes byl vyšňořený, což v praxi znamenalo, že jeho tričko mělo rukávy. Přesto nedokázalo zakrýt jeho tetování ani jeho svaly. Díky vypracovaným bicepsům vypadal spíš jako vyhazovač ze striptýzového klubu než jako zkušený vyšetřovatel s velkou dávkou důvtipu.

Trvalo mi hodně dlouho, než jsem se vyrovnal s představou, že tahle obrovská flákota hovězího mě má vystřídat v intimním vztahu s Lornou. Nakonec jsem to však překousl a navíc jsem neznal lepšího vyšetřovatele. Když ještě jezdil s Road Saints, policajti se mu dvakrát pokusili přišít drogový delikt. Tím u něj vybudovali trvalou nedůvěru v policii. Většina lidí policajtům a priori věří. Cisco nikoliv, a díky tomu byl ve své práci tak dobrý.

„Rozdělil bych to na dvě různé zprávy," řekl na úvod. „První se týká místa činu a druhá klientčina domu, který včera policie několik hodin prohledávala. Tak nejdřív místo činu."

Aniž nahlížel do poznámek, začal nám podrobně popisovat, co zjistil v sídle banky WestLand National. Útočník Mitchella Bonduranta překvapil, když vystupoval z auta a mířil do práce, a nejméně dvakrát ho udeřil neznámým předmětem do hlavy. S největší pravděpodobností zezadu. Bankéř neměl na dlaních ani rukou jakákoliv poranění způsobená sebeobranou, což naznačovalo, že ho pachatel téměř okamžitě zneškodnil. Na podlaze vedle něj se našel rozlitý kelímek od kávy z Joe's Joe a vedle zadní pneumatiky auta otevřená aktovka.

„A co ty výstřely, které prý někdo slyšel?" zeptal jsem se.

Cisco pokrčil rameny.

„Myslím, že si to vysvětlují jako střílení z výfuku."

„Že by někomu dvakrát vystřelilo z výfuku?"

„Mohlo mu vystřelit jednou a druhá rána byla ozvěna. Ať je to, jak chce, pachatel střelnou zbraň nepoužil."